

1^ο Ημερήσιο Γενικό Λύκειο Ιεράπετρας.

Σχ. Έτος: 2018-19

Ο ΖΗΤΙΑΝΟΣ

(ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΟΜΩΝΥΜΗ ΝΟΥΒΕΛΑ του ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑ)

Δραματουργική επεξεργασία : Σοφία Ι. Κονταξάκη

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ

ΠΑΡΑΓΙΟΣ-ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗΣ

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ

ΠΑΡΕΔΡΟΣ

ΜΠΙΡΜΠΙΛΗΣ

ΜΑΓΟΥΛΑΣ

ΧΑΔΟΥΛΗΣ

ΒΑΛΑΧΑΣ

ΓΕΡΟΝΤΑΣ

ΤΖΙΡΙΤΟΓΙΩΡΓΑΣ

ΚΡΑΠΑΣ

ΤΖΟΥΜΑΣ

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ

ΤΖΟΥΜΕΝΑ

ΠΑΠΑΔΙΑ

ΣΤΑΜΑΤΩ

ΑΝΝΕΤΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΟΣ

ΑΣΗΜΩ(κόρη της Κρουστάλλως)

ΝΤΕΜΙΣ ΑΓΑΣ

ΝΟΜΑΡΧΗΣ

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

ΜΟΙΡΑΡΧΟΣ,2 ΠΑΙΔΙΑ

ΣΚΗΝΗ 1^η

ΠΡΩΤΗ ΜΕΡΑ

ΑΦΗΓΗΣΗ: «Το Νυχτερέμι δεν είναι από τα μεγάλα χωριά της Θεσσαλίας.

Ριγμένο εκεί, κατά τις εκβολές του Πηνειού, στο γούπατο του πολύκαρπου κάμπου – του κάμπου που απλώνεται τριγωνικός από τις δασωμένες ρίζες του Κισσάβου έως τα χαμοβούνια του Ολύμπου-, μοιάζει με το γειτονικό Λασποχώρι, δίδυμα νεροστοιχειά. Με τα χαμόσπιτά του, όπου συζούν αρμονικά άνθρωποι και ζώα. Με τα βεργοπλεγμένα κιουτσέκια, όπου έχουν αποθηκεύσει χειμONOκαλόκαιρα το αραποσίτι. Με το κονάκι του μπέη ψηλό και αγέρωχο στη μέση και τη μικρή και περιφρονημένη εκκλησιούλα σε μιαν άκρη, έχει την φτωχικήν εκείνη και φοβισμένη έκφραση που έχουν όλα του κάμπου τα χωριά, τα δουλωμένα και τα ανάξια υπάρξεως. Ακόμη και τώρα που διεκδικούν τα κτήματα του Αγά μετά την προτροπή των δικηγόρων»

(Στην πλατεία του χωριού Νυχτερέμι κάθονται οι άντρες του χωριού και τους διαβάξει ο Παπαρρίζος μια επιστολή που ήρθε από ένα δικηγόρο στον οποίο είχαν απευθυνθεί για ιδιοκτησιακά ζητήματα του χωριού.)

ΠΑΡΕΔΡΟΣ: *(στον Παπαρρίζο που διαβάξει με μεγάλη προσοχή ένα γράμμα)*

Τι νέα από τους δικηγόρους; Εξηγούν γιατί καθυστερούν να τελειώσουν την υπόθεσή μας;

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ: *(Διαβάξει το γράμμα)*

Οι δίκες, λέει, δεν είναι κρασί να το τελειώσει κανείς σε μια μέρα. Ακούτε: «Κάποτε ο Κατής με το κομπολόι του στο χέρι και το κιτάπι στα γόνατα, ανεβοκατεβάζοντας το κορμί του και ρουφώντας το ναργιλέ του, τέλειωνε σε μια ώρα είκοσι κρισολογίες! Τώρα το λέγουν Ελλάδα. Έχουμε Σύνταγμα. Είναι δικαστές, εισαγγελείς! Είναι ένορκοι δέκα-δώδεκα, είκοσι πολλές φορές. Για να βγει απόφαση χρειάζεται πολλές καιρός. Και υπομονή. Και προπαντός μη με ξεχνάτε. Πάει καιρός που δε μου στείλατε ούτε κότες ούτε κρασί. Πως να κάνω τη δουλειά μου; Θέλω να κατεβώ στην Αθήνα να δω κανα τρανό πρόσωπο. Χωρίς δώρο, όμως, πώς να πάω; Και τελωσπάντων,

ας έρθει και κανένας από το χωριό στη Λάρισα ή ο Παπαρρίζος ή ο Πάρεδρος ,να μιλήσομε από κοντά...»

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ:

Κολοκύθια. Εμείς πάμε να βγάλουμε τον ένα αφέντη και άλλος μας εφύτρωσε!!

ΠΑΡΕΔΡΟΣ:

Κίνα τώρα να πας στη Λάρσα. Να μιλήσομε. Και τι να πούμε; Κολοκύθια στο πατερό : «Γεια σου Πάρεδρε ,πως ειν' τα ζωντανά; Πως πάει το καλαμπόκι;» Κι όλο να σε κοιτάει στα χέρια...

ΜΠΙΡΜΠΙΛΗΣ:

Αμ Μωραϊτης και δικηόρος τι καρτεράς; Μωρέ λευθεριά που μας την ήφερεν ,λιέω!!! Επλάκωσαν όλοι οι απένταροι τση Αθήνας και κοιτάν να μας γδάρουν ως το κόκκαλο!!

ΜΑΓΟΥΛΑΣ(μέσα από το σπίτι)

Δώστε ..Δώστε! Και χρειάζονται λίρες του κυρ Τραχήλη. Θα πλερώσει το κονάκι του Ιμπράμπεη...

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ: Ποιο κονάκι;

ΜΑΓΟΥΛΑΣ: (βγαίνοντας έξω)

Δεν το ξέρατε; Το κονάκι το μεγάλο με τους ιστορισμένους τοίχους και τις μαρμαρένιες θύρες. Και να 'ταν μονάχα αυτό; Και το κονάκι του Δερβίσμπεη και το αμπέλι του Κουρά εφέντη, στον ποταμό ,και το τσιφλίκι του Οσμάν αγά στο Τατάρι, αυτός το πήρε. Λιένε, μάλιστα, πως πάει για βουλιαχτής!!!

ΧΑΔΟΥΛΗΣ:

Αμ δε!!! Όρεξη να χει Ξένον άνθρωπο θα τον βγάλουν βουλιαχτή οι Λαρσινοί...

ΠΑΡΕΔΡΟΣ:

Αμ ...όλο ξένους δε βγάζουν; Ξέχωρα από τον Παπού , όλοι ξένοι δεν είναι;

ΜΠΙΡΜΠΙΛΗΣ:

Τι καλά που κάνουμ' εμείς και πάμε στον Τούρναβο! Έχεις τον άνθρωπό σου ,αδερφέ! Σε ξέρει και τον ξέρεις! Πας στον Κουφό και του λες τούτο και κείνο και αμέσως η δουλειά σου γίνηκε!!!

ΠΑΡΕΔΡΟΣ:

Σώπα κουμπάρε! Σώπα λέω και δε ντρέπεσαι να μιλάς για τον κουφούλιακα! Θα μου ειπής και για του λόγου του πως μπορεί δουλέψει φίλο!!Ας μας λυτρώσει ντε, σαν μπορεί από τον μπέη και να του δίνουμε όλοι μονόβολο.

ΜΠΙΡΜΠΙΛΗΣ:

Όχι ας το κάμει ο δικός σου ο γιατρός και θα 'ρθουμε μεις με το μονόβολο!!

ΠΑΡΕΔΡΟΣ:

Ο δικός μου το κάνει!!!

ΜΠΙΡΜΠΙΛΗΣ:

Δεν το κάνει...

ΠΑΡΕΔΡΟΣ;

Το κάνει...

(περνά ο Ντεμής αγάς ο επιστάτης του χωριού και όλοι σκύβουν δουλοπρεπώς)

ΣΚΗΝΗ 2^η

(Άφιξη του ζητιάνου και του παραγιού του στο Νυχτερέμι. Στην πλατεία του χωριού. Γυναίκες καθαρίζουν αραποσίτι. Ο τελωνοφύλακας Βαλαχάς πάει πάνω κάτω ανήσυχος)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Θεός σχωρέσ' τη μάνα σου! και τον πατέρα σου και τα αδερφάκια σου! Κάμε κυρά ένα καλό στην ψυχή των αποθαμένων σου! Λυπήσου με τον σακάτη!

ΓΥΝΑΙΚΕΣ:

ΠΡΩΤΗ:

Άιντε χριστιανέ μου ,ξεφορτώσου με! Ηύρες βλέπεις τον ψωμότοπο να χορτάσεις κι εσύ!!

ΔΕΥΤΕΡΗ:

Να! Εκεί να πας, στον αφέντη που είναι μεγάλος και τρανός!! Όχι ,ήρθες σε μένα να με κολάσεις σήμερα!

ΒΑΛΑΧΑΣ:

Ω.!!...

Καλώς το γείτονα! Έλα ... Έλα κοντά μου να σε ελεήσω. Έλα και θα καλοπεράσεις, καψούλη..

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: *(τον πλησιάζει)*

Θεός συχωρέσ' τη μάνα και τον πατέρα και τ'
αδερφάκια σου. Κάμε αφεντικό ένα καλό για την
ψυχούλα σου.

ΒΑΛΑΧΑΣ: Άι στο διάβολο λέω εγώ...

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Αφέντη μου πολυχρονεμένε, κάνε ένα καλό για την
ψυχούλα σου! Ελεήστε το φτωχό, το βαριόμοιρο!
Πέντε μερόνυχτα είμαστε νηστικοί. Πολυχρονεμένε
μου άρχοντα κάμε έλεος!..

ΒΑΛΑΧΑΣ(τρέχει πέρα δώθε θυμωμένος)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: (ακολουθώντας τον κατά πόδας)

Θεός συχωρέσ' τη μάνα και τον πατέρα και τ'
αδερφάκια σου. Κάμε αφεντικό ένα καλό για την
ψυχούλα σου!

ΒΑΛΑΧΑΣ: Τι θες μωρέ ψυχοβγάλη ε;..Τι θες;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Αφέντη μου πολυχρονεμένε, κάνε ένα καλό για την
ψυχούλα σου! Ελεήστε το φτωχό, το βαριόμοιρο!
Πέντε μερόνυχτα είμαστε νηστικοί. Πολυχρονεμένε
μου άρχοντα κάμε έλεος!..

ΒΑΛΑΧΑΣ: (τον χτυπά με κλωτσιές)

Έλεος θες; Να άτιμε!! Να...Να...Θες κι άλλο; Να..

ΣΚΗΝΗ 3^η

ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΖΗΤΙΑΝΙΑΣ

(Ο Τζιριτόκωστας ,μόνος του , λιπόθυμος από το ξυλοφόρτωμα του Βαλαχά, βλέπει σαν σε όραμα τη ζωή του στα Κράκουρα ,όταν ήταν παιδί. Βλέπει τον κουτσοκουλόστραβο χορό και το δωμάτιο με τα μπαστούνια του πατέρα του.. Τα παιδιά χορεύουν ένα χορό. Ένας γέροντας ορθοκρατώντας μια τρίχορδη λύρα στα γόνατα αλαφρώνει τον κόπο των παιδιών που με τον κουτσοκουλόστραβο χορό μυσούνται από τους εβδομηντάρηδες στα μυστήρια της ζητιανιάς)

ΓΕΡΟΝΤΑΣ:

Ο Θεός θέλησε να πλάσει τον κόσμο! Επήρε ένα κόσκινο μεγάλο και το εκρέμασε σαν σύγνεφο στην άβυσσο. Έπειτα ,παίρνοντας χώμα με το χέρι του έριχνε στο κόσκινο, κουνώντας το πάνω κάτω. Το χώμα το καλό και γόνιμο, έπεσε κάτω και γέμισε την άβυσσο. Έμειναν στο τέλος μόνο οι πέτρες στο κόσκινο. Και οργισμένος ο Δημιουργός γιατί δε συλλογίστηκε πιο πριν να μοιράσει και εκείνα δίκαια, εκλώτισε το κόσκινο και χύθηκαν τα απομεινάρια όλα μαζί σε ένα τόπο Και ονόμασε ο Θεός αυτόν τον τόπο

« Κράκουρα», που θα πει καταραμένος τόπος!!

Κι όταν οι διαβόλοι θέλησαν να μοιράσουν τη Γη σε βασιλεία, κανένας από αυτούς δεν εδέχτηκε να πάρει τα Κράκουρα. Τα άφησαν αμοίραστα και έγιναν εξουσιαστές του όλου. Αλλά τόπος που έχει τέτοιους προστάτες ευτυχισμένος και παμμακάριστος!!! Ο κάτοικός του δε θα πεινάσει ούτε θα διψάσει ποτέ ! Στον αιώνα. Τα χέρια του δε θα γνωρίσουν ποτέ το σταβάρι του αλετριού και το στείλιάρι της αξίνας! Δε θα μαραθούν τα χρυσά του νιάτα ξεκολλώντας ριζιμιά λιθάρια. Και δε θα αυλακωθεί το μέτωπό του από τη σκέψη. Δε θα λιποψυχήσει μήπως ο Λίβας του κάψει τα σπαρτά.

Μήπως η ξηρασία του μαράνει τα σταφύλια. Μήπως η βροχή του χαλάσει τα μπουστάνια!

Άλλοι θα σκεφτούν και άλλοι θα φυτέψουν το αμπέλι που θα πιεί αυτός το κρασί. Άλλοι θα σπείρουν και θα θερίσουν το σιτάρι που αυτός θα φάγει το ψωμί. Άλλοι θα μαζέψουν τις ελιές και άλλοι το λάδι του Αυτός έχει μόνο ένα σκοπό: να γυρίζει τον κόσμο απ Ανατολή σε Δύση και με την έμπνευση του παντοδύναμου οδηγού του να απατά τον κουτόκοσμο και να γυρίζει πλουτοφορεμένος στον τόπο του!!

(τα παιδιά χορεύουν τραγουδώντας)

Θεός σχωρέσ' τη μάνα σου

Δος μου λιγάκι αλεύρι

Να φτιάσω το κουρκούτι

Ένα- δύο-τρία

Θεός σχωρέσ' τον κύρη σ'

Δος μου λιγάκι λάδι

Να ρίξω στο κουρκούτι

Ένα- δύο-τρία

(Μετά ο Τζιριτόκωστας βρέθηκε στο παράμερο δωμάτιο του σπιτιού τους, όταν ο πατέρας του τον έκραξε για να τον συμβουλευτεί πριν βγεί στο πρώτο του ταξίδι.)

ΤΖΙΡΙΤΟΓΙΩΡΓΑΣ:

Καθένα από αυτά τα μπουστάνια έχει μια ιστορία πάνω του! Καθένα έχει συντροφέψει τον πατέρα σου, τον πάππο και τον προπάππο σου σε όλα τα φαρμάκια και τις κακοπάθειες της ζητιανιάς! Στη βροχή και στο κρύο του χειμώνα, στον ήλιο και στο κάμα του καλοκαιριού! Τον εβοήθησε να περάσει ρέματα, να ξεκρεμάσει από τα σκοινιά τα ρούχα και από τα παραθύρια τις κουρτίνες και από τους φούρνους να βγάλει τα ψωμιά! Να τινάξει πωρικά από τα δένδρα! Τυφλόν τον οδήγησε στα μαρμαρένια σκαλοπάτια. Κουτσόν τον επέρασε μες από τις αγορές! Κουλόν τον εστήριξεν! Παράλυτο τον

εκρεββάτωσεν. Φοβισμένο τον εφύλαξε. Τα βλέπεις ,μωρέ;
Κοίταξε μην τα ντροπιάσεις! Εκείνα τα καρφιά ως εκεί πέρα,
περιμένουν εσένα να τα γεμίσεις!!!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Ναι πατέρα . Θαν τα γεμίσω και άλλα θα βάλω ακόμα!!!

ΤΖΙΡΙΤΟΓΙΩΡΓΑΣ:

Να μου ζήσεις!! Γιέ μου. Και να θυμάσαι. Θα φας ξυλιές, θα
βαστάξεις δαγκώματα μαντρόσκυλου, κλώτσους αλόγων,
γρονθοκοπήματα μεθυσμένων! Θα περιχυθείς με κάτουρα, θα
αλειφθείς με κόπρο. Θα περάσεις θάλασσες και ποτάμια. Θα
φας αποφάγια του αφέντη και του δούλου! Θα πιεις απόπιμα
και του γερού και του αρρώστου. Θα κοιμηθείς σε αχυρώνα,
εμπρός στο κατώφλι της πόρτας και στο νάρθηκα της
εκκλησιάς! Να θυμάσαι: Σημασία έχει να πετύχεις στο τέλος.
Να γεμίσεις το μπαστούνι λίρες!!! Αυτό μονάχα μετρά. Τίποτε
άλλο. Μήτε εγωισμός, μήτε θυμός. Μόνο το γεμάτο
μπαστούνι!!!

ΣΚΗΝΗ 4^η

(Η πρώτη νίκη του ζητιάνου στο Νυχτερέμι)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Βοηθάτε παιδιά!!! Χριστιανός είμαι κι εγώ. Δε με λυπάστε;

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ: *(πηγαίνοντας προς τον τελωνοφύλακα)*

Φτάνει άνθρωπε! Φτάνει. Θα τον ξεκάμεις.

ΒΑΛΛΑΧΑΣ : Εσύ να κοιτάς τη δουλειά σου!

(κατά λάθος χτυπά τον Παπαρρίζο και φοβισμένος που χτύπησε παπά φεύγει τρομοκρατημένος)

ΑΝΤΡΕΣ: Μπας και του στριψε;

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ: Μπρε πανάθεμά τον!, το δαιμονισμένο! Επήγε να μου χύσει το μάτι.

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Αχ!! Ο δόλιος! Μ' εσάπισε. Έσπασε όλα μου τα κόκκαλα. Δε μπορώ να περπατήσω. Δε μπορώ να σταθώ στα πόδια μου! Βοηθάτε χριστιανοί μου να σηκωθώ.

ΜΑΓΟΥΛΑΣ: Έλα σήκω. Τίποτα δεν έχεις. Σήκω πάνω...

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Ωχ χριστιανοί μου! Δε μπορώ. Θα πεθάνω ο έρμος κι ο θλιμμένος! Θα πεθάνω! Παπά μου, να λάμπς' η αγιοσύνη σου,

φέρε τα γιερά να με μεταλάβεις. Ο θάνατος πλακώνει. Βλέπω το χάρο π έρχεται να πάρει την ψυχή μου...

ΜΑΓΟΥΛΑΣ: Έλα σήκω πάνω. Τίποτα δεν έχεις.

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Εγώ πεθαίνω. Αφήστε με να πεθάνω. Με σκότωσε! Με σκότωσε! Θεέ μου , μην τον κρίνεις τον αφέντη, Μην τον δικάσεις δικαιοκρίτη μου. Είναι αφέντης και αφεντικά πορεύεται. Εγώ ,όμως, ένα ψοφίμι. Ένα σκουλήκι της γης. Ας είναι καλά. Εγώ έφταιγα. Τι 'θελα εγώ να πάω κοντά του; Ωχ..χριστιανοί μου ,λυπηθείτε με!!!

(τον σηκώνουν δυο άντρες)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Που θα με πάτε; Δε μ αφήνετε εδώ να;

Καθώς κατάντησα θέλω στρώμα και φωτιά.

ΚΡΑΠΑΣ: Μωρέ και στρώμα και φωτιά κι ότι χρειαστείς! Σήκω.

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Ωχ!!Λίγο ρακί. Δώστε μου λίγο ρακί πρώτα

να στηλώσ' η καρδιά μ'

ΜΑΓΟΥΛΑΣ;(Φέρνει από το καφενείο ούζο)

Έλα τέλειωσε πια το κακό.

Πάμε σ αυτόν εδώ τον αχυρώνα.

ΠΑΡΕΔΡΟΣ: Μα το παιδί απ' εδώ . Τι έπαθε και είναι έτσι;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Αχ..κι αυτός ο έρμος!!!Κι ο βασανισμένος!!!Είναι σακάτης ο δόλιος. Μας συναπάντησαν δυο στρατιώτες. Τούρκοι ήσαν, Αλουμάνοι ήσαν ,δεν μπορώ να ειπώ. Αληθινοί στρατιώτες ,όμως .Μας εσταμάτησαν στο δρόμο και μας πήραν ότι κι αν είχαμε. Και τι είχαμε , δηλαδή; Λίγα πράματα. Οι άνθρωποι είναι σφιχτοί. Δε λύνουν το σακούλι να ελεήσουν το φτωχό. Εξέχασαν πως αυτός που ελεεί το φτωχό δανείζει το θεό! Έπειτα δεν έχουν οι άνθρωποι, να λέμε τη μαύρη αλήθεια! Επλάκωσαν κακές χρονιές! Πάντως ό,τι είχα και δεν είχα μου

το πήραν. Μετά πήγαν στο παιδί. Εκείνο φοβήθηκε κι έβαλε τις φωνές. Και τότες οι στρατιώτες επέσανε πάνω του και το λιάνισαν. Το αφήκαν μισοπεθαμένο.

ΠΑΡΑΓΙΟΣ:

Ναι...Ναι.. Λυπηθείτε χριστιανοί το σακάτικο! Ε!!!πως είμαι το απταπό, το ελάχιστο!!!Δωρεάν ελάβατε!!Δωρεάν δώσετε!!Ε!!!πως είμαι το ελεεινό... Ελεήστε με!!!

ΚΡΑΠΑΣ:

Τα ακούτε; Αυτά μας κάνουν τα στρατιωτικά αποσπάσματα. Κι ύστερα λευτερωθήκαμε!!! Μόνον αφέντη αλλάξαμε. Αντί να έχουμε τον Αγά έχουμε τώρα τον αξιωματικό. Αντί τον τσαούση έχουμε το λοχία. Αντί το νιζάμη έχουμε το στρατιώτη ή το χωροφύλακα, χειρότερο από το γενίτσαρο!!

ΧΑΔΟΥΛΗΣ:

Τούρκοι!! Καλύτερα οι τούρκοι Ήταν πονετικότεροι οι Τούρκοι από αυτουνούς...

ΠΑΡΕΔΡΟΣ:

Μακάρι να τους είχαμε ακόμη.

ΤΖΟΥΜΑΣ:

Ποιος ξέρει αν δε μας έρθουν πάλι...

ΠΑΡΑΓΙΟΣ:

ε!!..πως είμαι το καημένο...

ΠΑΡΕΔΡΟΣ:

Σώπα φτωχέ κι εσύ. Σώπα. Και κρασί θα σας φέρουν και φαγί. Και στον αχυρώνα θα σας βάλουν να περάσετε τη νύχτα.!

ΣΚΗΝΗ 5^η

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΕΡΑ

(Πρωί.Αχυρώνας.)

ΠΑΡΑΓΙΟΣ:

Μα!! Ορε μάνα μου!.. Το σακάτικο . Γερό-γερό γεννήθηκα. Σακάτικο με κάμανε. Πρώτα με σακάτεψε ο πατέρας μου. Ήμουν ,λέει, το στοιχειό. Σακάτικα έζησα. Άθλια θα αποθάνω εδώ μέσα. Αχ!!! Το σακάτικο. Αχ!! Ορε μάνα!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Τι βαρυγγομάς έτσι μωρέ; Τι έχεις και δε μ' άφηκες όλη νύχτα να κλείσω μάτι; Αναθεματισμένε!

ΠΑΡΑΓΙΟΣ:

Αχ!...Δε μπορώ αφεντάκι! Θα πεθάνω...

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Μωρέ τι λες; Μωρέ δεν πας να μου χαθείς, λέω γω, που πίστεψες πως μπορείς να με κοροϊδέψεις; Αμ ! τότε που πήγαινες εσύ εγώ ερχόμουνα. Κακομοίρη!!!

ΠΑΡΑΓΙΟΣ:

Αχ αφεντάκι, πεθαίνω και δε με πιστεύεις , λέω...

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Μωρέ εσένα θα πιστέψω;! Δεν πας να μου χαθείς ,
διαβολόσπαρμα;

ΠΑΡΑΓΙΟΣ:

Αχ!!! Τόσα έβγαλες από μένα και τώρα με βρίζεις...Τι μου
είπες και δεν το έκανα; Ποιον μου είπες και δεν απάτησα για
το χατήρι σου;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Και τι μωρέ κι αν έβγαλα παρά. Μπας και τον έβγαλα
χάρισμα; Το ξέρεις καλά. Πεντακόσιες δραχμές έδωσα στον
πατέρα σου για το παλιοτόμαρό σου και τσαμπουνάς ακόμα..
Αν έχεις παράπονο ο θεός να σε κάψει! Ήθελα να πέσεις σε
άλλα χέρια και τότε να σε καμαρώνω! Αντί, κακομοίρη μου,
να βλογάς την τύχη σου που σ' έριξε στα δικά μου χέρια
κάθεσαι και μου τσαμπουνάς ακόμη!!! Έλα σήκω να βγούμε
σήμερα να μάσουμε κανα λεφτό, να μη χάσουμε τη μέρα..

ΠΑΡΑΓΙΟΣ:

Δε μπορώ αφεντικό!! Εγώ πεθαίνω...

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Άϊ στα κομμάτια... Εγώ πάω να μη χάσω τη μέρα μου!

ΣΚΗΝΗ 6^η

ΤΡΙΤΗ ΜΕΡΑ

(Πρώτη συνάντηση μόνο με τις γυναίκες του χωριού. Οι γυναίκες του χωριού κάθονται κατάχαμα και ξεφυλλίζουν το αραποσίτι συζητώντας)

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: *(αγανακτισμένη)*

Ο κουρούνης!! Ακούς να μου πάρει το δαυλί και να το δώσει στους ψειρήδες! Δε φτάνει που δεν είναι άξιος ν αντρείψει το σπίτι του μον' θέλει να συνέμπει και στην κοιλιά μου!! Αν φέρει κι άλλο θηλυκό , κάλλιο μπαλαρμάς να τον έβρει..

ΤΖΟΥΜΕΝΑ*(γελώντας)*

Και τα άφηκες το δαυλί;

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ:

Να τα αφήσω; Δεν άφηνα καλύτερα τα μάτια μου;

ΠΑΠΑΔΙΑ:

Δεν έκαμες καλά , καημένη! Δεν έκαμες καλά, να τους αφήσεις στο σκοτάδι φτωχούς ανθρώπους!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: *(θυμωμένη)*

Δεν τους έστελνες εσύ που είσαι πλούσια;

ΠΑΠΑΔΙΑ:

Όχι πως είμαι πλούσια μα ήταν κρίμα κι απ το θεό. Έπειτα , ξέρεις , αυτοί γνωρίζουν χίλια δυο μαγικά!!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ:

Δε βαριέσαι. Τι ξέρουν! Τη κακή τους τη μέρα!!!

ΠΑΠΑΔΙΑ:

Άκου που σου λιέω! Έτσι μια φορά στ' Αμπελάκι ήρθε ένας ζητιάνος που δεν έδινες έναν παρά... Μα εκείνος ήξερε μπάρε μ' να κατεβάζει τα άστρα!!

Έβγαζε το ζούδιο της Δημάκαινας από τον
Πυργετό. Έκανε θάματα! Τη Ρουλιού την έκαμε ν' αποχτήσει
σερνικό παιδί! Τι αρρώστια ήθελες να μην ξέρει το γιατρικό
της!!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ:

Μωρέ, αν ήξερα πως με κάνει ν' αποχτήσω
σερνικό παιδί ..

Του δίνω ακόμη και τα ρούχα που φορώ!

ΣΤΑΜΑΤΩ:

Αμ! Σώπα δα θυγατέρα! Τάχα τι κακό είδες απ
τα κορίτσια και βαρυγκομάς τόσο; Δε λες να
έρθει με το καλό και ας είναι ό,τι κι αν είναι;

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ:

Ο Θεός έχει την έγνοια τους μα εγώ θα τα
αναθρέψω! Κι έπειτα σαν μεγαλώσουν μέχρι να
τα μπερδέψω με κανέναν , γύρευε τι φαρμάκια θα
πιω!!

ΣΤΑΜΑΤΩ:

Σ αυτό δε λιέω τα όχι! Εγώ μια μονάχα είχα, εσένα
καψοζώηση, κι ετράβηξα τον αμάραντο όσο να σε
παντρέψω!! Ήσουν μια Πιτέρω...που δεν είχες
συμμαζωμό! Νυχτόμερα δε σ άφηνα από κοντά
μου, αλλιώς... Και μ' όσα κι αν έκανα, λίγο έλειψε
να την πάθω, όταν σας ηύρα πίσω από τη
θυμωνιά με τον ξάδερφό σου το Χαδούλη...

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: (θυμωμένη)

Μέθυσες ,λιέω! Παλάβωσες!! Και δεν ξέρεις τι
λιες! Σώπαινε , μη μας ακούσει ο κόσμος και
φρίξει!

ΣΤΑΜΑΤΩ:

Σώπα μαρή!! Εμείς κι εμείς είμαστε... Τάχα δεν τα
ξέρουμε;

ΤΖΟΥΜΕΝΑ:(στην Κρουστάλλω) Μπα ,καλότυχη, κάνε δουλειά σου και μη χολοσκάς. Εμείς κι εμείς είμαστε.

(Φτάνει ο ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Θεός σχωρέσ' τη μάνα σου και τον πατέρα και τα αδερφάκια σου!

(καμμιά δεν του δίνει σημασία)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Θεός σχωρέσ' τη μάνα σου και τον πατέρα και τα αδερφάκια σου!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ(άγρια) Ρε άϊντε χριστιανέ μου, στη δουλειά σου κι άσε μας ήσυχες! Πήγαινε να βρεις τους άντρες μας τα ζωντόβολα...

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: (στην Κρουστάλλω) Έχω και το σερνικοβότανο, αν θέλεις...

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Τι είπες; Τ' έχεις είπες;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: (δυνατότερα) Το σερνικοβότανο! Που βρίσκεται στον κάμπο ,πέρα, εκεί που κατουρεί το βαρβάτο άλογο. Κι όποια το πάρει κάνει σερνικά παιδιά, σερνικά κι αντρειωμένα! Και πανώρια! Σαν και μένα.

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Που ναι το. Να το ιδώ!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Μα είναι ακριβό...

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Ακριβό, φτηνό, εγώ το θέλω!!! Και το βρακί μου δίνω για ν αποκτήσω σερνικό παιδί.

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Αμ είχες και ποτές σου;

(κάθεται ανάμεσά τους και βγάζει από ένα σακούλι διάφορα βότανα)

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Ποιο είναι το σερνικοβότανο;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ: (εντελώς ξαφνικά , χοροπηδώντας από τη χαρά της)

Ηύρα!!! Ηύρα!!! Ηύρα το κόκκινο
αραποσιτόκωνο!, το σπάνιο! Γρήγορα θα φτάσει
λατρευτός σύντροφος για μένα!

ΑΝΝΕΤΑ:(κόρη του Μπιρμπίλη , ανταγωνίστρια της Αννέτας)

Μωρέ μάτια μου! Ηύρεμα που το
'καμε!!Εκείνη να βρίσκει τσοι κούνους και άλλη
να παίρνει τα αγαπητικούς!!της..

ΠΑΠΑΔΙΑ:

Δώστο , μαρή να σ' το φυλλάξω!!!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ:

Μπα! Δεν το δίνω κανενός.

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Το σερνικοβότανο; Τούτο είναι. Έχω και το
αγαπόχορτο!

ΑΝΝΕΤΑ:

Έχεις στ αλήθεια και το αγαπόχορτο;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ(με ακλόνητη βεβαιότητα):

Έχω το αγαπόχορτο. Τα αγάπης το βοτάνι που άλλος
τόπος δεν το κάνει.. Αυτό που το χουν οι νεραίδες και
το φυλάν στο Μαυροβούνι , κάτω στο Μωριά, σε μια
σπηλιά δίκοχη,τρίκοχη, και δεν μπορεί κανείς να το
φτάσει ούτε να το δει να φυτρώνει. Και για να το βρεις
πρέπει να πιάσεις τρίμερο σκαντζοχεράκι, να το
κλείσεις σε φράχτη περίγυρα καλά. Η μάνα του η
σκαντζοχερίνα, θέλοντας να το λευτερώσει θα περάσει
κάμπους και βουνά, λαγκάδια και κράκουρα, να φέρει
το βοτάνι, να το βάλει στο φράχτη , ν' ανοίξει μονάχη
της. Εκεί πρέπει να σαι κρυμμένος, καθώς θα έρθει η
σκαντζοχερίνα, να το πάρεις από τη μυτίτσα της πριν
αγγίξει το χώμα. Με κείνο τότε ανοίγεις κλειδαριές και
σιδερόπορτες και την καρδιά του καλού σου κι
αγαπητικού σου!!!

ΚΡΑΠΑΙΝΑ:(απότομα)

Στερφοβότανο, έχεις αρέ; Δώδεκα έχω γεννήσει και
είμαι μόλις τριανταδύο χρονών. Δε βαστάω. Βαρέθηκα
πια. Κάθε χρόνο και παιδί..

ΠΑΠΑΔΙΑ:

Σα δε βαστάς , κλείδωσέ το!!

ΣΤΑΜΑΤΩ:

Το κακό είναι που δεν κλειδώνεται! Δε θυμάστε τι απάντησε η γριά , η εκατοχρονίτισσα στα λόγια του σαραβαλιασμένου γέροντά της; «Ε!!καϋμένη μύλο, είπεν εκείνος, πόσες φορές δεν εγριγριλίσαμε εφτού μέσα!!!», κι εκείνη του εμουρμούρισε: «Ανάθεμα την κρέμαση ,κι απέ ο μύλος ακόμη γριγριλίζει!!!»

ΤΖΙΡΙΤΩΚΩΣΤΑΣ:

Έχω και στερφοβότανο. Ακόμη και..θηλυκοβότανο!

Ολες:

Άστο το θηλυκοβότανο να χαθεί και μην το μελετάς!

Αυτά που σου 'παμε τα χεις; Μας τα δίνεις;

ΤΖΙΡΙΤΩΚΩΣΤΑΣ:

Όλες θέλετε να σας δώσω. Μα δε ρωτάτε αν έβαλα ψωμόψυχα στο στόμα μου από προχτές. Αυτά που 'φεραν οι άντρες σας τα 'φαγε όλα ο παραγιός μου και μου άφησε ψίχουλο!!!

ΟΛΕΣ:

Μα θα σου φέρουμε χριστιανέ μου! Μπλιγούρι.

Γαλοτύρι. Μαμαλίγκα!

ΤΖΙΡΙΤΩΚΩΣΤΑΣ:

Όχι ,χριστιανές μου. Δε θέλω τίποτα. Τώρα που θα πάτε σπίτι σας ,έρχομαι και μου δίνετε ό, τι προαιρείσθε. Κοιτάχτε τώρα τη δουλειά σας!!!

ΣΚΗΝΗ 7^η

(ο Τζιριτόκωστας περνά από όλα τα σπίτια και καταλήγει στο σπίτι της Κρουστάλλως που τον περιμένει με τη μάνα της τη Σταμάτω)

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Έλα ,χριστιανέ μου και σε περιμένω!!!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Τι να κάμω; Με ελέησαν και άλλες
χριστιανές...

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Έλα . Έμπα μέσα δόλιε. Κάτσε να σου βάλω
να φας.

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ (αργομασώντας):

Σίγουρα ο καθένας θέλει να κάνει το καλό.
Αλλά δεν μπορεί πάντα. Τι να γίνει! Φτωχοί
άνθρωποι είναι. Αλλά αυτό είναι και κατά τις
καρδιές! Είναι πολλοί που έχουν του κόσμου τα
αγαθά! Όμως δε δίνουν του αγγέλου τους
νερό! Και δεν ξεύρουν πως εκείνος που δίνει
ένα λεπτό σε αυτόν τον κόσμο θα το πάρουν
πίσω διπλό και τρίδιπλο στον άλλο κόσμο! Το
λέγει και ο αφέντης ο Χριστός μας. Αλλά οι
πλούσιοι δεν τα ακούν αυτά. Αν έλειπαν οι
φτωχοί οι ζητιάνοι και οι σακάτηδες θα
πέθαιναν στους δρόμους από την πείνα. Εγώ
που με βλέπεις έχω δει κόσμο και κόσμο μα
σαν τη δική σου την ψυχή δεν έχω απαντήσει
αλλού πουθενά! Αχ..εσένα κυρά μου δε σου
’πρεπε να κάθεται σε αυτό το αχούρι. Σου
’πρεπε να σαι αρχόντισσα και να μπαίνεις σε
παλάτια! Να φορείς μεταξωτά και να βροντούν
τα ασημοχρύσαφα στα στήθια σου και να
κρέμονται μαργαριτάρια απάνω σου σαν τα
κεράσια στην κερασιά! Και σου ’πρεπε να χεις
άντρα να διαβαίνει στο παζάρι και να

προσηκώνονται οι άρχοντες. Και να χες και
αρχοντογιό, να τον ζηλεύει όλη η χώρα.

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Μωρέ άστα όλα αυτά! Δε θέλω μαλάματα
,παλάτια και χρυσάφια. Μπορείς να μου δώκεις
σερνικό παιδί;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ : Εγώ θα σου δώσω το σερνικοβότανο. Το πρώτο
που θα πιάσεις θα ναι σερνικό.

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: *(πιάνοντας την κοιλιά της)* Και τούτο;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ *(κοιτάζοντας ολόγυρα σταματά το βλέμμα του στο βάθος από όπου
ακούγεται το βέλασμα από ένα θρεφτάρι)*

Να είχαμε ένα νεφρό! Εγώ μπορούσα να σου
πω τι παιδί έχεις μέσα στην κοιλιά σου!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Τι νεφρό;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Να αρνίσιο...ένα νεφρό αρνίσιο.

ΣΤΑΜΑΤΩ*(κουνώντας τους ώμους της):* Που να το βρούμε;

(ακούγεται πάλι το βέλασμα του θρεφταριού)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ*(κάνοντας νόημα στην Κρουστάλλω)* Δεν το σφάζουμε;

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Κι έπειτα; Που θα πάμε να κρυφτούμε από
το Μαγουλά; Θα παίξει στυλιάρι που θ'
ακουστεί απ τη Λάρσα!!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Τάχα δα κι ο Μαγουλάς δε θα 'θελε να μάθει από
τώρα τι παιδί έχει η γυναίκα του στα σπλάχνα της;
Λέτε πως αφήσατε ανοιχτή την πόρτα του σπιτιού και
ας πάει να ψάχνει. Τελωσπάντων! Εμένα δε με μέλει.
Κι έπειτα, ενα θηλυκό παραπάνω... Δε θα χαθεί δα κι ο
κόσμος!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: *(αποφασιστικά)*

Πάρτο. Σφάχτο, ξεκοίλιασέ το. Ό,τι θες κάμε. Να μου πεις μονάχα τι οξαποδώ έχω στην κοιλιά μου.

ΣΤΑΜΑΤΩ: Τι λόγια λες μωρή θεοσκοτωμένη! Τι κακομελετάς την κοιλιά σου, π ανάθεμά σε ,φόνισσα!!!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Αν δεν τρελλάθηκα ακόμα, θα τρελλαθώ..

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ(φεύγει, σφάζει το θρεφτλαρι και επιστρέφει με το νεφρό. Το βάζει πάνω στα αναμμένα κάρβουνα)

Κοίταξε καλά Κρουστάλλω. Αν κλείσει θα πεί πως έχεις σερνικό παιδί . Αν δεν κλείσει, τότε βέβαια έχεις κορίτσι.

(Περιμένουν. Το νεφρό καίγεται ολόκληρο)

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Α..στο διάτανο!!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ(γελώντας) Καλέ , μην κάνεις έτσι!!χριστιανή μου. Μην κάνεις έτσι και διορθώνεται το κακό! Σου δίνω το γιατρικό. Μην κάνεις έτσι...

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Έχεις γιατρικό να τα αλλάξω;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Και να τα αλλάξεις και να το ρίξεις!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ(απελπισμένη)

Να το ρίξω; Όχι . Αμαρτία ! Είναι κρίμα μεγάλο. Σαν το δωκε ο θεός , δε μπορώ να το διώξω. Αν είναι να το αλλάξω, σου δίνω ό, τι θες. Εγώ κι ο άντρας μου να γενούμε σκλάβοι σου!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Α! Όχι. Δε θέλω να ξέρει ο άντρας σου τίποτα!

Αν θέλεις να σου δώσω θα μου κάνεις όρκο πως δε θα πεις τίποτα στον άντρα σου!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Ναι..Ναι. Σου δίνω όρκο και σταυρό φιλώ.

ΣΤΑΜΑΤΩ: Μας κάνεις τέτοιο καλό και θα κάτσουμε να το διατυμπανίζουμε στον κόσμο;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ (βγάζει ένα σακούλακι με τη σκόνη από την τσέπη του)

Θα πάρεις τρεις δόσεις από αυτή τη σκόνη. Να αρχίσεις από την Πέφτη να παίρνεις, Μέρα με τη μέρα θα παίρνεις από μια δόση.

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Και θα αλλάξει;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Ακούς! Θα ιδείς ν' αντρειέψει το σπίτι σου!

(κάνει νόημα στην Κρουστάλλω για την πλερωμή. Εκείνη του δίνει ένα σαλβάρι)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Τι παλιοπατσαβούρα μου 'φερεις;

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ:

Είναι καινούριο ακόμα ,λιέω. Δεν ανοίς τα μάτια σου να το ιδείς καλά; Τρεις φορές δεν το βαλε ακόμα!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Ας είναι φτωχούλα είσαι και συ. Ας ζημιωθώ. Δεν πειράζει. Μα δεν έχεις κανα βρακοπουκάμισο για τον παραγιό μου;

(Η Κρουστάλλω ανοίγει την κασέλα και κάθε τι καλό και χρήσιμο που έβρισκε το έβαζε μέσα στα σακούλια του ζητιάνου)

ΣΤΑΜΑΤΩ:

Μαρή!!! Μαρή!!! Ακούω κι έρχονται τα ζα! Διώξ τον γρήγορα τον ψειρή μην τον προλάβει ο Μαγουλάς μέσα...

(Ο ζητιάνος μαζεύει γρήγορα τα πράγματά του και φεύγει. Η Σταμάτω συγυρίζει. Η Κρουστάλλω κλείνει την κασέλα και σωριάζεται πάνω της με τα μάτια ακίνητα στην πόρτα. Τρόμος την κυριεύει. Μετανιωμένη για την ανοησία της μένει καρφωμένη πάνω στην κασέλα)

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Μανούλα μου!!! Γιατί μ άφηκες κι έγδυσα το σπίτι μου;

ΣΚΗΝΗ 8^η

(Ο Τζιριτόκωστας επιστρέφει στον αχυρώνα όπου είχε αφήσει τον παραγιό του. Αδειάζει τα σακούλια του και θαυμάζει τα καινούργια αποκτήματα. Ξαφνικά τα μαζεύει στα σακούλια. Φεύγει και επιστρέφει χωρίς τα σακούλια)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ(στον παραγιό του που ροχαλίζει):

Μουτζούρη; Τι έχεις ρε Μουτζούρη; Ρε Μουτζούρη, μίλα!

(Ο παραγιός εξακολουθούσε να ροχαλίζει απαθής και με ορθάνοιχτα μάτια το απελπιστικό ροχαλητό του)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Ρε Μπουτζούρη ; Γιατί με κοιτάς έτσι; Μήπως θες να μου πεις πως εξαιτίας μου ήρθες σε αυτήν την κατάσταση; Ας το πεις του πατέρα σου που πήγε και σε νοίκιασε. Τέτοια είναι η δουλειά μας. Ή μήπως ήθελες μερτικό σε κείνα που μάζεψα από τις γυναίκες: Α!!αυτό δε γίνεται με τίποτα! Να σώβγη από το νου!

(Ο παραγιός μ ένα τελευταίο ροχαλητό-βρόγχο ξεψυχά)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Βοηθάτε ,χριστιανοί!!!πάει ο παραγιός μου!!! Πέθανε, πέθανεΧριστιανοί!!!

(μαζεύονται διάφοροι)

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Τι ναι , μωρέ ψειρή. Τι κάνεις έτσι;

ΠΑΠΑΔΙΑ: Τι δρεπανοχτυπιέσαι;

ΣΤΑΜΑΤΩ: Τι έχεις μωρέ και βάζεις σαν τον άσβο;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Το παιδί , ο παραγιός μου πεθαίνει...

ΣΤΑΜΑΤΩ: Τώρα ζωή σε λόγου σου!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:(γυρίζει στον παραγιό) Αχ! Καψούλη... να χες μάννα να σε κλαιγε!!

(και πέφτοντας πάνω του άρχισε να κλαίει και να στηθοχτυπιέται)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Πέστε μωρέ γυναίκες ένα μοιρολόϊ του δόλιου.

Νιος είναι κι αυτός.

ΣΤΑΜΑΤΩ: Τι μοιρολόγι;

ΠΑΠΑΔΙΑ:

Δάκρυα και μοιρολόγια δεν ξέρουμε μεις. Πέθανε. Πάει.
Τι κλαις εσύ; Ο Θεός τον ήθελε, ο θεός τον πήρε.

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Αχ!!! Ποιος θα σε κλάψει, ξένη μου ; Ποιος θα σε
συγυρίσει;

ΠΑΠΑΔΙΑ: Ρε α ι χάσου, ψειρή με τα μοιρολόγια σου! Δεν κοιτάς τι
θα τον κάμεις τώρα;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Τι θα το κάμω; Να τον θάψουμε.

ΠΑΠΑΔΙΑ: Ο παπάς λείπει. Και θα 'ρθει βράδυ. Ν' αφήσεις απόψε ,
κι αύριο πουρνό τον θάβουμε.

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Να τον πάρτε σε κάνα σπίτι.

ΠΑΠΑΔΙΑ: Ρε άντε χάσου από δω . Έτσι θα σου μπάσω το νεκρό
στο σπίτι μου!

ΣΤΑΜΑΤΩ: Δε χωρούνε οι ζωντανοί και θα σου βάλουμε και τους
πεθαμένους!!!

ΠΑΠΑΔΙΑ :

Σύρε βάλτον στου Βαλαχά το σπίτι. Το σπίτι έχει δυο
κάμαρες. Βάλτον στην αχρείαστη. Δεν παθαίνει ο ποθαμένος
τίποτα μοναχός. Ο τελωνοφύλακας έχει από χθες να φανεί
στο χωριό. Μπορεί να μην έρθει ούτε σήμερα . Συχνά λείπει.

(Ο Τζιριτόκωστας σηκώνει τον παραγιό και τον κουβαλεί στο σπίτι του Βαλαχά)

ΣΚΗΝΗ 9^η

ΤΕΤΑΡΤΗ ΜΕΡΑ

(Ο τελωνοφύλακας Βαλαχάς έχει λάβει προειδοποίηση για κινήσεις λαθρεμπόρων στις εκβολές του Πηνειού. Παρακολουθεί τις κινήσεις του μόνος. Πηγαίνει πάνω κάτω..παρακολουθώντας)

ΒΑΛΑΧΑΣ:(ξημερώματα): Α σιχτίρ! Άδικα πήγε ο κόπος μου!

(Ξαφνικά ακούει κρότο κουπιών. Βλέπει το τρεχαντήρι που προλαβαίνει και κρύβεται κάτω από μια βουρλιά. Μια βάρκα ,τετράπουπη, βαρυφορτωμένη κάθισε στην άμμο του γιαλού)

ΒΑΛΑΧΑΣ: Ποιος;

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΟΣ: Ψωφολόγα κι έννοια σου!

ΒΑΛΑΧΑΣ: Τι μάτα;

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΟΣ: Οι Οβριές αυγάτισαν!Οι Χριστιανές ακρίβηναν.

Οι Τούρκισσες έτσι κι έτσι! Ο γερανός δε φάνηκε;

ΒΑΛΑΧΑΣ: Ήρθε συτά σύθαμπα. Τώρα βρίσκεται στο γιοφύρι και ταγίζει τον τσολιά!!!

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΟΣ: Οι ρόδες, ήρθαν; Τα καμπανέλια πέρασαν;

Βαλαχάς: Απόψε φτάνουν

(Ακούγεται πυροβολισμός. Ο Βαλαχάς ακίνητος περιμένει λίγο. Μετά σύρεται στις λάσπες. Πάει παραπέρα και βγάζει τα λασπωμένα ρούχα του . Μένει με τα εσώρουχα και φεύγει για το σπίτι του. Ανάβει ένα λιανοκέρι. Ξαπλώνει στο κρεβάτι του)

ΒΑΛΑΧΑΣ: (μονολογεί)

Ποτέ δε θα αγαπήσω τη ζωή του χωριού. Ποτέ εις τον αιώνα. Ας μπορούσα να μην τους έβλεπα όλους αυτούς τους χωριάτες ποτές. Να μην τους άκουγα. Να μην τους έσμιγα! Ζουν τάχα και κείνοι. Τι θέλουν και ζουν; Ποια είναι η χαρά ποια η απόλαυσίς τους; Πως δεν παίρνουν τα μαχαίρια στο χέρι και μονόγνωμοι να χτυπηθούν συνατοί τους, άντρες, γυναίκες και παιδιά. Να ξεσκίσουν ο ένας τον άλλον, ώσπου να γένουν όλοι νεκροί, να λείψει μια για

πάντα η δούλη τούτη γενιά μες απ την αγκαλιά της
ελευθερίας και του φωτός!!!

(Αξαφνα ακούει πατήματα και βλέπει στην πόρτα δυο χωριατόπαιδα)

ΒΑΛΛΑΧΑΣ: *(προς την πόρτα):* Τι είναι μωρέ;

ΠΑΙΔΙΑ*(από τον τρόμο τους πέφτουν αυτά που κρατούσαν στα χέρια)*

A!!! Ο πεθαμένος! Εσηκώθηκεν ο πεθαμένος!!!»

(μαζεύουν αυτά που τους έπεσαν: φέσι ,πουκάμισο, λιθάνι):

ΒΑΛΛΑΧΑΣ: Μαρέ μη με πήραν για πεθαμένο; Γιατί ρε παιδιά; Τι σας
έκαμα;

ΠΑΙΔΙΑ*(πετώντας πέτρες στο σπίτι)*

Μέσα, πεθαμένε!!!Μέσα θεοκατάρατε!!!. Κολασμένε.

Βρυκόλακα!!!»

ΒΑΛΛΑΧΑΣ; Μαρέ παιδιά!!!

ΠΑΙΔΙΑ:

Στην τρύπα σου γρήγορα! Στην τρύπα σου μη σε κάψουμε
βρυκόλακα! Μην έβγεις όξου γιατί σε κάψαμε! Στάχτη και
μπούλμπερη θα γένεις ,εσύ και το κουφάρι σου!!

(Σιγά-σιγά μαζεύονται όλοι οι χωριανοί και πετάνε πέτρες)

ΜΑΓΟΥΛΑΣ: Μωρέ σαν να μου φάνηκε πως ήτανε ο τελωνοφύλακας!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Α.. μπα!!Ο παραγιός μου είναι . Δε γνωρίζω εγώ τον
παραγιό μου;

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ: Έπειτα οι βρυκολακιασμένοι παρουσιάζονται όπως θέλουν...

ΠΑΠΑΔΙΑ: Καλέ, ο ψειρής ήταν! Μπα φουρτούνα πού πεσε στο κεφάλι
μας!!!

(τους κοιτά όλους τρομαγμένος):

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ : Πήγαινε παπά μου. Βάλε γρήγορα το πετραχήλι σου! Κι

εσείς οι άλλοι!!!Φέρτε μου λίγο μέλι!!

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ:

Εξορκίζω σε τον αρχέκακον της βλασφημίας και αυτουργόν της πονηρίας!... Εξορκίζω σε τον εκριφθέντα εκ της άνω φωτοφορίας και σκότει βυθού κατενεχθέντα δια την έπαρσιν!... Ορκίζω σε πνευμ' ακάθαρτον κατά του θεού Σαβαώθ και πάσης στρατιάς αγγέλλων θεού , Σαβαώθ , Αδωναϊ, Ελοϊ,Θεού Παντοκράτορος!!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:*(φοβούμενος μην του πάρει την αρχηγία ο παπάς,άρχισε να κάνει δήθεν μαγικά. Σταύρωσε το σπίτι, έσυρε στρογγυλή γραμμή περίγυρα από το σπίτι, κινούσε τα χέρια του σα φτερό ανεμόμυλου, εβροντοπατούσε το ποδάρι στη γη πεισματικά, εγροθοκοπούσε τον αγέρα,έχωνε τα χέρια στις τσέπες αστραπιαία και τα ετίναζε ψηλά ορθάνοιχτα):*

Χουπχανέμ!!!Γιαμαλή!!!Μπειντέμ γιαμαλή!!!!!!!

ΒΑΛΑΧΑΣ: *(χτυπά το ταβάνι και προσπαθεί να βγει)*

ΧΩΡΙΑΤΕΣ*(με φωνή τρεμάμενη όλοι μαζί ψιθυρίζουν στον Τζιριτόκωστα):*

Σώσε μας!! Σώσε μας!!!, Σώσε μας!!!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Βρε παιδιά!!Κι εγώ το θέλω να σας σώσω. Βλέπετε τι κάνω για σας. Μα έχει δύναμη ο αναθεματισμένος! Λίγο ακόμη και θα πάρει ντη σκεπή να φύγει!

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ: Να φύγει;*(του πέφτει το βιβλίο που κρατά)*

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Ναι .Και τότε αλίμονό μας! Αλίμονο στο χωριό!!!

ΓΥΝΑΙΚΕΣ *(σε απόγνωση)* Πω πω!!!»

ΆΝΤΡΕΣ*(με αγωνία στρέφονται στον Τσιριτόκωστα):*

Τι να κάνουμε; Τι να κάνουμε;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Να τον κάψουμε!!

ΌΛΟΙ: Ναι !!!Φωτά!!!Φωτιά!!!

(Φωνάζοντας φωτιά φωτιά μαζεύουν ξύλα και βάζουν φωτιά).

ΟΛΟΙ: Μέσα βρυκόλακα!!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ (συνεχίζει τα μαγικά):

Ελέφ, Ζουχάμ! Ρεείλ!! Χασαμεήλ!!!

ΌΛΟΙ ΜΑΖΙ: Φωτιά. Φωτιά. Φωτιά!!!!!!!!!!!!

(Ο Βαλαχάς στον πανικό του σκοντάφτει στο πτώμα του παραγιού. Τρομάζει μένει κατάπληκτος!)

ΌΛΟΙ: Φωτιά! Φωτιά!! Φωτιά!!! Το κονάκι έπιασε φωτιά . Φωτιά στο
κονάκι του ΜΠΕΗ!!!!!!!!

ΣΚΗΝΗ 10^η

ΠΕΜΠΤΗ ΜΕΡΑ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

(Η Κρουστάλλω μπροστά στη φωτιά δοκιμάζει με τα ακροδάχτυλά της τη σκόνη. Ξαφνικά τη ρίχνει όλη σε ένα ποτήρι και την καταπίνει. Στυλώνει τα μάτια στο ταβάνι και περιμένει. Σε λίγο αισθάνεται βάρος στο κεφάλι της. Ο πόνος δυναμώνει. Αρχίζει να βογγά και να στενάζει. Δίπλα ,η Ασημώ, η πιο μικρή της κόρη παίζει πεντόβολα.)

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ:

Αχ!! Το κεφάλι μου!...το κεφάλι μου!... Δεν έπρεπε να την πιω όλη μαζεμένη τη σκόνη του ζητιάνου. Θα χε το λόγο του που μου πε να την πιω σε τρεις δόσεις

ΣΤΑΜΑΤΩ:(μπαίνει τρομαγμένη):

Έλα κόρη μου, να φύγουμε! Καίγεται το κονάκι του μπέη!!Μεγάλη συφορά μας βρήκε! Έλα γρήγορα!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Δεν το κουνώ από δω. Φύγε κι άσε με!

(Η Κρουστάλλω ακούει το συντάραχο έξω αλλά δεν μπορεί να κουνηθεί)

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Αχ!! Το κεφάλι μου!...το κεφάλι μου!...

ΑΣΗΜΩ:(κλαίει γοερά)

(Σηκώνεται και της δίνει μια φέτα ψωμί. Η μικρή ησυχάζει)

ΠΡΩΤΟΣ ΑΦΗΓΗΤΗΣ : « Έξω το κονάκι ακόμη βρέμει και καίγεται σαν γιγάντιο πυροτέχνημα. Οι χωριάτες δεν ετόλμησαν πλέον να φανούν εκεί.Και οι φλόγες ελεύθερες, με τη βοήθεια του αυγινού ανέμου, που χύνεται πολυδύναμος από τον Όλυμπο, ηύραν τροφή τις παλιές και σάπιες ξυλοδεσιές, τον τοίχο τον κατάξερο και όρμησαν επάνω τους με όλη τη φρίκη και τη λύσσα πεινασμένου θερίου. Οι φλόγες ,πολύγλωσσες, με χήτη ανεμοτάραχη και φιδοπλόκαμα κεφάλια, με στήθη που ανάβραζαν τον όλεθρο και στόματα που εσύριζαν τη φοβέρα,ασκάλωναν νυχοπόδαρες στον τοίχο, έγλειψαν καταστρεφτικά τα κουφώματα, άχαψαν τα παραθυπόφυλλα,εγλίστρησαν στο πάτωμα,ετρύπησαν σαν σουβλερά σπαθιά τις σανίδες,εχύθηκαν στο κατώγι,όπου ηύρον τους σωρούς το αραποσίτι άσωστους και άρχισαν εκεί το παμφάγον έργο τους.»

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΦΗΓΗΤΗΣ: «Τα πουλιά που ήταν κουρνιασμένα ,πρώτα αισθάνθηκαν τον κίνδυνο και ηθέλησαν να σωθούν.Γοργόφερα επετάχτηκαν τα χελιδόνια,οι κουκουβάγιες, οι πελαργοί. Κι έφυγαν μακράν με θρηνητικό τσιτσίρισμα. Έξαφνα, όμως , σαν κάτι να ξέχασαν, γύρισαν πίσω και άρχισαν να πετούν εμπρός στις φωλιές τους, να φωνάζουν απελπιστικά και να φτεροδέρνονται. Από τις χελιδονοφωλιές επρόβαλαν, σαν ακροδάχτυλα λεπρά τ'αμάλλιαγα πουλιά και ζητούσαν βοήθεια. Και οι γονείς απέξω μύρια εμηχανεύονταν να φθάσουν έως εκεί να τα συλλάβου στα νύχια τους να τα φέρουν μακριά, να τα σώσουν από τον σκληρόν θάνατον. Αλλά...η λάβρα εσυνέμπαινε εκεί ανήλεη, έπνιγεν ασφυκτικά εκείνα, ετσουρούφλιζε τα φτερά ετούτων και τ'ανάγκαζε να φεύγουν μακρά με θρήνουςκαι τα άρπαζε κάποτε ζαλισμένα μέσα στα φλογερά σωθικά της...»

ΤΡΙΤΟΣ ΑΦΗΓΗΤΗΣ: « Οι γυναίκες των Καραγκούνηδων κυριευμένες από τον ίδιον τρόπον, επήραν τα παιδιά τα παιδιά και τα ζωντανά τους από τα σπίτια κι έτρεξαν να κρυφτούν στα δάση και στους βάλτους. Κι εκείνες εγνώριζαν από την παράδοση πόσον ανήμερα και εκδικητικά είναι τα αφεντικά στους φταίστες δούλους τους. Ένα δεμάτι στάχια να έπαιρναν χωρίς να το ζητήσουν από τον αγά, τ'άλογό τους να επατούσε και μόνον στο χωράφι, και αμέσως το μαλλοκρέμασμα και οι ραβδισμοί, οι καπνισμοί, τα κουρδουκέφαλα και πολλές φορές ο κρεμισμός από το δεξί παραθύρι του πύργου ήταν η συνηθισμένη τιμωρία. Ποια , λοιπόν τιμωρία ή τι έλεος ημπορούσαν να περιμένουν τώρα, που έκαψαν ολόκληρο το αρχοντικό κονάκι;!!!»

(Κάνουν είσοδο οι αξιωματούχοι από τη Λάρισα , γιατί ειδοποιήθηκαν για πραξικόπημα των Καραγκούνηδων :ο Ντεμίς αγάς,ο τούρκος Πρόξενος, ο αρχηγός του στρατού, ο Μοίραρχος,ο Ανακριτής και λόχος ολόκληρος από χωροφυλάκους και πεζούς στρατιώτες. Ψάχνουν βρίζοντας και αναποδογυρίζοντας τα πάντα)

ΑΣΗΜΩ: Ζούδια mana μ'...τα α ζούδια πλάκωσαν...Κρύψε με mana μ',
πάρε με manió μ'!

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ (ξύνεται σε όλο το κορμί της:

Αχ!! Το κεφάλι μου!...το κεφάλι μου!...»

(Ανοίγει η πόρτα, οι στρατιώτες παίρνουν την Κρουστάλλω και την οδηγούν στον Ντεμίς αγά στην πλατεία του χωριού)

ΝΤΕΜΙΣ ΑΓΑΣ:(οργισμένος):

Που ακούστηκε να σηκώνεται το ταπεινό μυρμήγκι και να πατεί κατακέφαλα τον μέγαν αετόν!!!Αλλάχ!Αλλάχ! Στην Τουρκιά αυτά τα πράγματα δε γίνονται! Ολμάς! Δε γίνονται!

ΝΤΕΜΙΣ ΑΓΑΣ:*(στην Κρουστάλλω):*

Που είναι οι άντρες που έκαναν το πραξικόπημα;

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ: Ε;...Τι;...Ποιος;...

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ:*(σηκώνοντας την Κρουστάλλω):*

Σήκω μωρή! Δεν ακούς που σε ρωτάνε;

Μίλα και μην κάνεις το χαζό.

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ:*(ψελλίζοντας):*

Να μιλήσω;! Δε μ αφήνουν οι σπίθες να μιλήσω. Για ιδές τι σύγνεφο γυρίζει απάνω μου! Μ'έκαψαν. Μου ζεμάτισαν το πρόσωπο!!!Το κεφάλι μου επρήστηκε σαν καζάνι!... Διώχτε τις σπίθες, να μιλήσω, ντε! Διώχτε τις!!...

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:*(στο Νομάρχη, χαμογελαστός):*

Μας κάνει την τρελλή. Τι ζωντόβολα που είναι αυτοί οι караγκούνηδες! Δεν ξέρεις... Του διαβόλου τσιράκια . Τους ξέρω εγώ! Τους εμελέτησα καλά τόσα χρόνια!)

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΩ:*(ψελλίζοντας):*

Τρελλή ; Δεν είμαι τρελλή! Όχι , δεν κάνω την τρελλή!...Όχι! το κεφάλι μου! Τα σκέλια μου!... αχ! Η ράχη μου!!!Πως με σφάζει η ράχη μου!!! Η ράχη μου!!!!!!!!!!!!!!

(φεύγει τρέχοντας προς το σπίτι της)

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ: Εμπρός!!! Εδώ πλερώνονται όλα!!)

(Μπαίνουν στρατιώτες και φέρνουν με τα χέρια πισθάγκωνα δεμένους τους άντρες του χωριού και τα γυναικόπαιδα)

ΝΤΕΜΙΣ ΑΓΑΣ:*(τους κοιτάζει όλους υποτιμητικά):*

Σιχτίρ!

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ: Το λοιπόν. Ποιος έκαψε το κονάκι του Μπέη; Λέγε πάρεδρε

ΠΑΡΕΔΡΟΣ:

Ε.. μα ο βρυκόλακας!!! Δεν ήθελε να καθίσει μέσα στο
ερμόσπιτο,αλλ επίμενε να βγει όξω να μας πει το αίμα!!!
Με τη συμβουλή του ζητιάνου ανάψαμε περίγυρα φωτιές
να τον εμποδίσουμε. Αλλά εκείνος ήθελε σώνει και καλά να
βγει, να πηδήσει κάτω!!

ΌΛΟΙ ΜΑΖΙ:

Ο ΒΡΥ-ΚΟ-ΛΑ-ΚΑΣ!! Ο ΒΡΥ-ΚΟ-ΛΑ-ΚΑΣ!!

ΈΝΑΣ:

Κι είχε ένα πρόσωπο!!

ΆΛΛΟΣ:

Παναγία μου τι πρόσωπο!!!

ΆΛΛΟΣ:

Τα μάτια του επέταγαν κάτι σπίθες ,που θάμπωναν όλη τη λάμψη
της φωτιάς κι εμέστωσαν τον αέρα περίγυρα από την πυρά!!

ΆΛΛΟΣ:

Έξω από το στόμα του έβγαιναν κάτι δόντια!!!τόσα δα. Μια οργιά
μεγάλα ,σα δρεπάνια!!

ΆΛΛΟΣ:

Έτσι έκαναν μια ..και σ έσκιζαν σαν πριόνια τα παραθυρόφυλλα

ΆΛΛΟΣ:

Το στήθος του ήταν όλο δασωμένο από τρίχες!!κάτι αγριότριχες
σουβλερές σαν του σκαντζόχερου!!!

ΆΛΛΟΣ:

Το κεφάλι του ήταν τυλιγμένο σε κάτι μαλλιά, σαν τουλούπες,
κατσαρά και κατακόκκινα, τόσο κόκκινα σαν να ήταν βουτημένα
στο αίμα των θυμάτων του!!!

ΆΛΛΟΣ:

Και τα νύχια των ποδοχερών του, όταν ανέβηκε ολόκορμος
στο παραθυράκι, εσγάρισαν τα σανίδια...

ΆΛΛΟΣ:

Και τα ξέσκλισαν με τέτοιο θόρυβο, που έλεγες πως έφθασε η
συντέλεια του κόσμου!!!

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ: *(στον Παπαρρίζο):*

Μα τον είδες κι εσύ;

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ:*(με τα μάτια γουρλωμένα):*

Τον είδα ,λέει; Σαν σε βλέπω και με βλέπεις!!!

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:*(στον Παπαρρίζο):*

Καλά τον βρυκόλακα . Μα το κονάκι;

ΌΛΟΙ: Ο βρυκόλακας έκαψε το κονάκι!!!

ΠΑΡΕΔΡΟΣ:

Ο βρυκόλακας το έκαψε το κονάκι. Για να μας εκδικηθεί , επειδή το ήξερε πως δεν τα είχαμε καλά με τον αφέντη. Όλος ο κόσμος θα πιστέψει τώρα ότι το κάψαμε εμείς! Αλλά μάρτυς μας ο θεός! Εμείς δε θέλουμε το κακό του αφέντη! Ούτε θέλουμε να φύγουμε από τα χέρια του. Εδώ θέλουμε να μείνουμε. Όπως οι γονείς και οι πάπποι μας! Δούλοι ταπεινοί και αφοσιωμένοι , στον αιώνα!!!Τι παράπονο να έχουμε εμείς από τον αγά μας. Περνούμε καλά . Καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον.

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ*(κάνοντας υπόκλιση στον αγά):*

Οι δικηόροι μας φούσκωσαν τα μυαλά! Εμείς τον αγά μας τον σεβοπροσκυνούμε σαν τον άγιο!

ΟΛΟΙ:

Εμείς λευτεριά δε θέλουμε! Ο αφέντης μας να είναι καλά!!

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:*(γυρίζοντας και κοιτάζοντας τους συντρόφους του):*

Τους ξέρω εγώ... Τους ξέρω καλά , Τι ζωντόβολα είναι!!τόσα χρόνια... τους μελέτησα καλά...

(μπαίνει στη σκηνή ένας γέροντας σαν καραβοτσακισμένος θαλασσινός)

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:(στο νεοφερμένο):

Πως λέγεσαι;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: (βγάζοντας το πηλήκιο):

Χατζής Μπάκας

ΠΑΡΕΔΡΟΣ: (στο αυτί του Παπαρίζου):

Ο ζητιάνος!!!

ΜΑΓΟΥΛΑΣ:(στο αυτί του Τρίκα):

Ο ζητιάνος!!!

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:(στο ζητιάνο-Κράπα):

Κι από πού μάς έρχεσαι;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:(με ύφος μαλλοδραματικό)

Είμαι από τη Λειψοκουτάλα. Είχα μπάρκο καλό. Ήμουν εγώ ο καπετάνιος. Είχα και τα παιδιά μου μαζί, δυο δράκους που το μάτι τους δεν εδείλιαζε ποτές! Έκανα ναύλους καλούς. Από τη Μαύρη Θάλασσα στη Μαρσίγια! Μα έφτασε μια στιγμή, μια κακή ώρα που μου τα άρπαξε όλα, κόπους, πλούτη, παιδιά και μ άφησε έρμο και πεντάφτωχον! Τώρα γυρίζω εδώ κι εκεί σαν πρόστυχος ζητιάνος και περιμένω από τα υστερήματα του κόσμου, από τα ελέη των φτωχών, εκείνων που τόσες φορές ελέησα εγώ,! Εκατόντησα να ζω μια καταφρονεμένη και άθλια ζωή.. Μα τι να κάμω; Να σκοτωθώ; Να πνιγώ; Να ψοφήσω της πείνας; Να με ταπεινώσει η εκκλησία; Δεν το κάνω. Τέτοια αμαρτία δεν την κάνω.

ΝΟΜΑΡΧΗΣ:(με λύπηση)

Τι επάγγελμα κι αυτό!! Τι επικίνδυνο επάγγελμα! Αυτοί είναι θηρία . Δεν είναι άνθρωποι. Όλο με τα άψυχα παλεύουν. Με το νερό, τον αγέρα, με τις ξέρες! Κι αν σωθούν!

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ: Ότι κάμεις είναι μια τρύπα στο νερό...

ΜΟΙΡΑΡΧΟΣ: Που θα τη βουλώσεις εσύ πρώτος!

ΠΑΠΑΡΙΖΟΣ: Τουλάχιστον , εδώ στη στεριά αν πεθάνεις πας

διαβασμένος!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:*(δραματικά):*

Αχ, σαν πεθάνω...

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:*(αναστενάζοντας)*

Και χαρτιά, πιστοποιητικά έχεις;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Πως... πως... χωρίς πιστοποιητικά ; Ορίστε σε αυτό το
στρατσόχαρτο θα τα βρεις όλα..

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:*(διαβάζει):*

Χατζή Μπάκας....εγκρατής καλός χριστιανός, έπαθεν
δυστύχημα ανεπανόρθωτον μεταξύ Μπέρκου και
Μπερίστας!..

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:*(στον Τζιριτόκωστα)*

Μπέρκου και Μπερίστας; Δεν το έχω ακουστά το μέρος

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Είναι στη Μαύρη Θάλασσα. Φόβος και τρόμος των
καραβιών...

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:*(στον Τζιριτόκωστα):*

Τελωσπάντων. Φαμίλια έχεις;

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Είπαμε τα παιδάκια μου , πάνε. Έχω όμως τη γριά μου..

(Ο Ανακριτής συγκινημένος βγάζει από την τσέπη του και του δίνει λίγες δεκάρες . Και ο Πρόξενος. Και ο Ντεμίς αγάς. Και ο Μοίραρχος)

ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ:

Πάρε τα χαρτιά σου και σύρε στο καλό!! Στρατιώτες! Όλοι οι
άντρες του χωριού να μεταφερθούν πεζή στη Λάρισα. Θα

δικαστούν. Οι γυναίκες και τα παιδιά ,ας μείνουν . Να μη χαθούν οι σοδιές μας!

(Ο Τζιριτόκωστας πιάνει το χαλινάρι του γαϊδουριού για να φύγει, όταν μπαίνει ένας στρατιώτης φωνάζοντας)

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ:

Νεκρούς!! Έκαμαν και φόνους!!!

(μπαίνουν άλλοι δύο στρατιώτες κουβαλώντας ένα πρόχειρο φορείο με δύο νεκρούς.)

ΟΛΟΙ ΟΙ ΧΩΡΙΑΤΕΣ: Ο βρυκόλακας;!!!

ΜΟΙΡΑΡΧΟΣ:

Ποιος βρυκόλακας; Ακόμα επιμένετε να μας γελάτε;

ΠΑΠΑΡΡΙΖΟΣ:*(χλωμός):*

Όχι καπτάνε μ'. Αληθινά. Σε εκείνο το σπίτι ήταν ο βρυκόλακας! είναι το σπίτι του τελωνοφύλακα . Α! Είναι ο Βαλαχάς , ο τελωνοφύλακας! Ο βρυκόλακας θα τον έκαμε έτσι!!!

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: *(πλησιάζοντας και κοιτώντας το Βαλαχά)*

Ταμπλάς τον έπιασε. Καταπληξία. Πολλοί ναυτικοί το παθαίνουν από μεγάλο φόβο ,μπροστά σε θαλασσοταραχή. Να τώρα θα συνέλθει. »

(του δίνει δυο χαστούκια και ο Βαλαχάς ανοίγει τα μάτια. Αλλά δεν μπορεί να κουνήσει τα μέλη του που, όμως ,είναι εύπλαστα σαν το κερί. Ο Τζιριτόκωστας του δίνει διάφορες τρομακτικές πόζες και μονολογεί)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ*(στο κοινό):*

Ε, μωρέ πράμα για ζητιανιά!!! Αν κατορθώσω να τον πάρω μαζί μου για ένα και μόνο μήνα θα κάνω την τύχη μου! Τα μέλη του είναι ευκολόπλαστα, σαν κέρνα. Κάθε στιγμή θα τους αλλάζω τη θέση. Θα τον βλέπουν και θα ραγίζει η καρδιά τους. Ποιος Μουντζούρης!!! Εδώ είναι το ψωμί.

ΜΠΕΡΙΣ ΑΓΑΣ:

Ουφ! Θα μείνουμε πολύ ακόμη; Συχάθηκα τη ζωή μου εδώ! Να φύγουμε. Ε!! Εσύ με το γαϊδουράκι. Θα τον κουβαλήσεις στη Λάρισσα; Θα πλερωθείς καλά.

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ:

Ας είναι. Να τον είχε κανείς Κραβαρίτης, τι παρά θα μάζωνε!!!

(Όλοι ετοιμάζονται να φύγουν. Ξαφνικά μπαίνει η Σταμάτω τραβώντας τα μαλλιά της και φωνάζοντας)

ΣΤΑΜΑΤΩ:

Πω ...πω!! Κακό που μας ήρε!!! Πω...πω...πω!!! Η Κρουστάλλω. Οι σπίθες κατάντησαν αμέτρητες. Και κουραστικές μπρος στα μάτια της. Το σπίτι ολόκληρο της έμοιαζε πύρινο καμίνι. Οι πόνοι του κορμιού της ήταν αφόρητοι. Η φαγούρα του δέρματός την τρέλλανε. Έτρεχε από δω και από κει μέσα στο σπίτι. Δερνόταν με τα χέρια της ζερβόδεξα. Κι έξαφνα, σε μια στιγμή μεγάλης απελπισίας, έκαμε βρόγχο το σκοινί της καλάθας, το επέρασε στον λαιμό και παραδόθηκε στον θάνατο!!! Χα!...έβγαλε μόνο από το στενό λάρυγγά της!

ΝΟΜΑΡΧΗΣ:

Τι τόπος!!! Να φύγουμε!!

(Φεύγουν όλοι. Η σκηνή μένει άδεια. Σε λίγο μόνο μπαίνει ο Ζητιάνος με το γαϊδουράκι και το Βαλαχά. Πηγαίνει προς την αντίθετη κατεύθυνση από τους άλλους)

ΤΖΙΡΙΤΟΚΩΣΤΑΣ: Μωρέ κοσμάκης!...

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Ο Τζιριτόκωστας ήσυχος τώρα, επροχώρησε βαθύτερα. Είχεν εξασφαλίσει το παράλλαγμα και δεν εσυλλογιζόταν πλέον παρά ένα νέο ταξίδι και νέα τρόπαια. Τα κλαριά των πλατάνων μ' ένα φύσημα του ανέμου έριξαν παραπέτασμα πράσινο και πυκνό πίσω του, λες κι εφρόντιζαν να τον ασφαλίσουν από κάθε κυνήγημα. Η κοιλάδα πρόθυμη εδέχθηκε τον ζητιάνο στους υγρούς και μαλθακούς κρυψώνες της, όπως δέχεται τόσα κακούργα ερπετά και παράσιτα.

Ο άνθρωπος πολλές φορές δεν βρίσκει της υπάρξεώς του το σκοπό. Και όμως τα κρατεί στους κόρφους της η Φύσις, θεότης αδιάφορη, ανεπηρέαστη, ίση δείχνοντας αγάπη και στου Κάη τους καρπούς και στα πρωτοτόκια του Άβελ.»

ΑΥΛΑΙΑ

Ιεράπετρα,17/11/2018